

Ubođke zaklade. U općini Samobor iznosila je ubođka zaklada koncem g. 1912 u gotovom 1084 K., u obveznicama 2258 K., u Podvrhu u gotovom 10 K., u obveznicama 556 K., u Sv. Martinu u gotovini 28 K., u obveznicama 1458 K., u Stupniku 19 K. i u obveznicama 1620 K.

Piramidu na Tepcu dalo je „Društvo za poljopravljanje Samobora“ osigurati na 2000 K. Društvo „Croatia“ učinila je hvale-vrijednu pogodnost kod tog osiguranja.

Ovogodišnja stavna. Kako smo već javili, bit će ovogodišnja stavna za kotar Samobor 21., 22. i 23. travnja. Na koji dan će koja općina predvesti svoje stavne obvezanike, slijedit će ovih dana posebna odredba.

Sastanak trgovinskih namještenika. Primamo iz krugova trgovskih namještenika: Ovdašnje povjerenstvo saveza trgovskih namještenika kraljevine Hrvatske i Slavonije održavat će svoj sastanak danas 23. o. m. u 4 sata poslije podne, na koji do aze kao gosti veći broj drugova i drugarica iz Zagreba.

Ovdašnji se drugovi trgovskih namještenici pozivaju ovime, da se sakupe rečenog dana u 3 sata poslije podne u kavani „Central“ otkuda je zajednički polazak na kolodvor, gdje će se dočekati gosti iz Zagreba.

Vozni željeznički redovi. Izdana je naredba, koja određuje vrijeme unutar kojega valja podnosići molbe i pritužbe protiv voznih željezničkih redova. Ta ustanova glasi: Pritužbe i molbe općinstva, jurisdikcija, trgovacko-obrtničkih komora itd. mogu se samo upraviti neposredno na ravnateljstvo, koje rukuje s poslom dotične željeznice, i to gledi zimskog voznog reda do 5. svibnja, a gledi ljetnog "oznog reda do 20. studenoga pred i duće godine. — Kasnije prispjeće pritužbe uzet će se uobzir samo kod slijedeće periode voznoga reda.

Ravnateljstvo željeznice dužno je o svom stajalištu, zauzeti u pogledu pritužbi i moliba, stranke obavijestiti.

Za vetranski ples darovao je za kombolu g. Josip Cop, trgovski upravitelj, jedan zgoditak, na kojemu daru društvo zahvaljuje.

Odljeta za slučaj nezgode. Opć. poglavarska podnose po strankama im predane molbe za odljetu uslijed nezgoda putem pretpostavljenih oblasti. Kako je pak nužno da obrati i trgovacki namještenici dodju što prije do odljeti, koje im po zakoni prinađaju, odredila je zem. vlasta, da odlete imadu općine neposredno takve molbe dostavljati na tr. zem. ured za osiguranje radnika.

Gradjevnu dozvola radi prigradnje staje zamolio je Gjuro Tkalčić u Taborcu.

Potovnici za Ameriku začrtili su od 1. siječnja do danas iz područja samoborske općine 4 osobe, i to 1 muška, a 3 ženske.

Banknote od 10 kruna, sadašnje neće se povlačiti iz prometa kako je prvo bilo javljeno. Povlače se samo one stare od god. 1900. kojih već i nema u prometu.

Kazališno društvo u Samoboru. Primili smo na uvrštenje ove retke: U nedjelju 16. o. m. bila je „kazališna predstava“ kod „Orada Trsta“. Kao obično tako je i ta „društva“ bila po kucama, da proda ulaznice i da tako namami koju dobru dušicu, da joj dade 2 K za ulaznicu na „predstavu“. I našlo se kojih dvadesetak ljudi, koji su došli na „predstavu“. O toj „predstavi“ se ne može da govoriti, jer je to bila drzovitost prvoga reda. Ženske su još nekako tebljale svoje blage, no muškarci — ni omjesa. Jednom riječi pravi šandal. Poslije predstave bila je pljunka do zore.

Mi bismo molili našu policiju, da ubuduće paži komu daje dozvolu za kazališne predstave i da ne dopušta ovakvim „umjetnicima“ da izmamuju novac ljudima. Bila mi od nas daleko kuća!

Dimnjacičko privlačilo Ovdašnji dimnjacički poslovodj privlačiće se, da neki vlasnici kuća, krčame itd. spričavaju čisteće dimnjaka u propisno vrijeme. Uslijed toga kotarska oblast ponovo upozoruje na § 9 dimnjacičkog statuta valjanog za županiju zagrebačku, a potvrđenog po zem. vlasti od 17. studenoga 1902., koji glasi:

„Dimnjaci, peći i ogništa (štednjaci) imadu se svakog mjeseca čistiti, a gdje veći dio dana ili obnoć vatrica gori (gostionice, krčme, kavane itd.) najmanje svakih 14 dana čistiti.

Dimnjacičar mora dokle svaki mjesec sve kuće i zgrade svog radjevnog kotara obići, i svojim, po svom statutu propisanim dužnostima udovoljiti.

Proti prekršajima postupat će se po § 19 citranog dimnjacičkog statuta, koji određuje novčanu glohu do K 100, dotično zatvor do 10 dana.

Valentinski sajam Donosimo danas točnu statistiku valentinskog sajma od 14. o. m. Dognana su na nj 2 bika, 206 krava, 114 junica, 296 volova, 196 junaca, 25 teladi; ukupno 839 komada goveda. Prodano je: 1 bik, 36 krava, 15 junica, 20 volova, 36 junaca i 4 telici; ukupno 112. — Svinja je dotjerano 192 komada, od čega su prodane 44 komada.

Iz općine Podvrh. Bagajnik ove općine Milutin Novaković dobio je dvojmješčni i opust radi bolesti. — Za to vrijeme vodit će hlagajničke agende bilježnik iste općine Vilim Pavlović.

Šumska vatra. U subotu poslije podne pojavila se šumska vatrica u općinskoj šumi u Rudarskoj drazi. Odmah je bilo alarmirano vatrogasno društvo, koje se u tili čas skupilo, te pohitilo na lice mjesto sa svojim spravama. Međutim nije trebalo stupiti u akciju, jer je okolišno pučanstvo već vatru ugudio. Vatra je bila „uzajuća“, te je zahvatila oko 1 ral prostora.

Neobičan „sport“. Matija Kovacic vulgo Žlokari došao je na malo neobičnu misao, da pokale kaku on ima kuražu hodati bosonog po snijegu i studeni, kad drugi držu od zime. U srijedu, kada je bila najnajdraža zima, izun je Matija Žlokari cipele i bosonog se producirao u hodanju po snijegu. Prošao je po trgu i glavnim ulicama, a natrag se i u pojedine kuće i dućane, gdje se je osobno predstavio i preporučio za dar. Žlokari je vele, ostan bez hunjavice, pače tvrdi, da će taj „sport“ više puta poduzimati jer da mu osobito prija zdravlju.

Zabranu polje na općinskim i zemaljskim cestama. Na drugom mjestu donosimo oglas trgovskog poglavarskog, odnosno vladnu naredbu, kojom se zabranjuje pasti marvu po zemaljskim i općinskim cestama te po grabama, hanketima i strunama, koje proteže uz tlvu. Redarsivo, cestarsko osoblje poljari itd. imaju način, da svakog prekršitelja ove zabrane prijave, a blago mu zaplijene.

Paljenje vapna. Za 20. o. m. održana je rasprava, odnosno očeviđ za paljenje vapnenice u Kostanjici na molbu Petra Mrakovića. Voditelj rasprave bio je kotar. pristav g. Albrecht uz sudjelovanje kot. šumara g. V. Augustina.

Obljet Bogrtja. Posjednik M. Kesić bio je neku večer Rambergovom ulticom kad našao pred kućom br. 48 na Bogrtu, kako se našao kamenjem, otvorivši otvoreni boj kao da su na galijoljskom polugotoku. U tom kredcu prigodio je Ivan Mihalović Bogrt kod Ivana Pavlovića kamenom u nogu g. K., te mu ranio ruku.

Stučaj prijavljen je oblasti, koja će te bojovnike podnijeti, da je Samobor mirno i neutralno mjesto, pa da se ovake ulične pobjede nagradjuju novorom — ali u kredcu.

Dražba drva 9. velječe obavljena je dražba 10 1/2 kvartili bukovih okruglih drva (t. zv. oblikovine) u opt. Šumini Palčevnik, knja je došao za 112 K 35 f. trgov. odbornik Pr. Medved.

Tjedni sajam. Tjedni sajam na proslu subotu (15. o. m.) bio je neposredno iz Valentininskog sajma, koji se održavao u petak. I zato mi je bio rezultat negativan jer na taj dan nije došao ni jedan komad svinja. Opt. poglavarsko poselio je statičkih mreža likas o sajmu — prazan.

Bijesno peste u Stupniku. Na jednom putu u mjestu Demerje, općine Stup-

nik, ustanovljena je 13. velječe bijesna. Preduzete su sve veterinarsko-redarske mjere.

Umrl u Samoboru od 16. do 23. velječe. Jurica Puturić, dijete Švelje, 3 i pol g. Gornji kraj br. ul., od epilepsije.

Iz suda.

Okretan otac. Ivan Šimunec, žitelj u Rudama, ostao je udovac prije više godina, te je onda oženio Anu Matijević, s kojom je imao više djece, dok je iz prvog braka potekla njegova kćer Anica, kojoj je danas 14 godina. To neštećno dijete proživljavalo je u kući svog oca i mačuhe život prave pravcate pepeljuge. Otac njezin postupao je s njom okrutno i nečovječno, lunajući d je kad god mu se samo prilika pružila. A sve se to dogodjalo znanjem i odobravanjem mačuhe. Za Anicu nije bilo u kući ni lijepo riječi ni trunka samlosti. Dok se za djecu drugoga braka nudio ipak pristojna odjela, Anica je bila obučena u takve dresike, da ju je bilo i sažaljno pogledati. Ustijed surova postupka očeva očutjela je napokon potrebu Anicinu baku. Tača Niki, da se zaustave za svoju proganjivanu unučicu, i da zastraži zaštitu suda.

Ivan Šimunec, porvan na odgovornost, ne htjede priznati svojih brutalnih čina, ali svjedoci posvjedočili, da je on običavao udarati tako nemilosrdno po maloj Anici, da joj je znala poteći krv na uslu i na nos, da ju je udarao s nogom i s ovom joj stajao za vrat, napokon da se tako zaboravio, da je jednom navalio na malu nožem, i zadao joj jaču ozlijedu na bedru. I sudbeno-lijecnički izvidi potvrdili su ove okolnosti. A kad je tza sudbena presuđivanja došlo dijete kući, dožekao ga je opet otac u najvećem bijesu postavivši je klečati polim koljenima na oltar pjesak. A povrh toga ju je i opet izlupio do krvi.

Sud se uvjerio o krivnji Ivana Šimunca te ga je radi prekorčenja očinske vlasti po § 415 i 416 k. z. osudio na kazan zatvora od 6 nedjelja. Kako je pak svjedodžbom opt. poglavarskog utvrđeno, da nema nikakve nade, da bi po zlostavljenju Anici Šimunec mogli nastupiti bolji časovi u kući očinskog stima više, što je i mačuha mrzi, sudjen je nemilosrdni otac i na gubitak očiske vlasti napram svoje proganjene kćeri Anice.

PROSVJETA.

Fr. Magjer: „Novi zvuci“. Primili smo treće popunjeno izdanje „Novih zvuka“. Pjesme se odlikuju topinom osjećaja latinske pjesničke umetnosti te život diktijom Domjuna se prijatno, a čitaju lebdom. Njihovo frete izdanje najviše svjedoči, da su napisle na velik krug čitalaca. Preporučujemo ih i ovom godinom.

Iz općinskih odbora.

Sjednica sastupatva opt. Stupnika. Navedeno. Dne 9. velječe održana je sjednica općinskog odbora u Stupniku. Predsjedao je predsjednik Kralj, a zapisnik vodio bilježnik Tumpa. Od 12 opt. odbornika učestvovalo ih je bilo 11.

1. Narednik Kralj predstavio je da se tadašnje druge od odbora, koji će prisustvovati u tvoj općini bud države kuće i semijedna Petko Matković u Stupniku. Na taj bi državu imao krepiti općina ovaj posjet, kojeg bi upotrijebila za široku agenciju i široku potrebu. Na taj bi način općina potreba predstavlja učinkanje školskih stipendija.

Jednogašto je zaključeno, da će prema prijedlogu i voljedared održavati redarske imade krepiti pomorista kuće i semijedne u široku svrhu. Potrebna jamborica imade se učiniti ili iz opt. Blagajnice ili zajmom od trojega privatnika, trojemu će se ta svota imati da povrati iz glavnice, što će je op-

čina ubuduće osigurati za podigneće škole u Stupniku. Ako zgrada F. Mokrovicke ne bi odgovarala za školu, imat će se da strušte na onome mjestu nova škola podići. Kod dražbe imadu sudjelovati odbornici Katrić i F. Domović.

2. Čita se otpis kr. županijske oblasti u Zagrebu u pogledu namještaja općinskih redara. — Jednodušno je stvoren zaključak da imade ostati dosadašnja praksa, prema kojoj se redari biraju po opć. odboru za vrijeme od tri godine.

3. Na otpis županijske oblasti gleda namještaja opć. poljara, zaključeno je, da će se provadjeti dosadašnji običaj po kome se poljari imenuju po opć. poglavarsku na vrijeme od jedne godine, i to samo na izrčni zahtjev zemljoposjednika.

Drugih predmeta nije bilo na dnevnom redu.

Sjednica zastupstva opć. Sv. Nedjelja. 9. veljače održana je sjednica općinskog odbora u Sv. Nedjelji. Predsjedao joj je načelnik Mirko Škulec, a povodnjom je bio opć. hlagajnik D. Kukovica. Od 12 opć. odbornika došlo je na sjednicu 10. Sjednica je tekla ovim redom:

1. Čita se otpis upravnog odbora županije zagrebačke od 17. siječnja, kojim se ne prihvata stavka 12. prihoda od 2000 K., jer ta – kao neubrani namet za godinu 1912. – predstavlja aktivnu tražbinu. Prema tome se diže i namet na 106%.

Zastupstvo jednoglasno zaključuje, da se protiv rješenja žup. upravnog odbora uloži utok na kr. zem. vladu. Zastupstvo opravdava ovaj utok tine, što zaključeni propisanik opć. nameta pruža jamstvo, da će stavka 12 prihoda u opć. proračunu biti posve sigurno pripredena u opć. hlagajcu te će se tom svomu moći da pokriva gospodarenje općine. U svakom dogadjaju preuzima opć. odbor odgovornost na sebe, da će s ustanovljenim svičama proračuna moći da napreduje gospodarenje općine i da ne će ni u kojem slučaju zapinjati.

2. Čita se molba bilježnika II. kojom moliti povišen svoje plaće od 1000 K. na 1200 K. — Zastupstvo zaključuje, da uvidia opravdanost molbe, ali s obzirom na tole prilike općine u novčanom pogledu, ne molje da uzmne zasad uobzir ovu molbu. No svačak prijedlog proračuna za god. 1914. a u ovoj godini ako bude ikako moguće odredit će se na koncu godine primjerena nagrada.

Gospodarstvo:

Gospodarstvo u samoborskom letaru god. 1912.

Svakupan gospodarstvo postepeno i lagano napreduje, a da se brže i bolje ne razvija razlog je indolencija pričasnica, te nestalica rada u cila uslijed iseljivanja u Ameriku i u ostale međunarodne zemlje. — Novac se iz Amerike dočna knuci Šalje, no taj se redovno upotrebljuje za oplatu poslovnih komercijalnih dogova kao i za nabavu štovnika roba. — Iseljavanje u svrhu zadira između svih područja je općina najbolje koristit profesionalni tvrgovišta Samobor, koji, — od vise časni obrtnici — budu i kamo nadje bolje rezerve od ostalih.

Odlazak radnih sila na zaradu donekle popušta, dočno dostatno se iseljenika i vraća, a razlog tome pojavi leži u ponostajanju posla u Americi, kao i prilika, da se radnik ne plaća tako dobro kao prijašnjih godina, te je gotovo isključena mogućnost, da se pojedinac brzo pomogne i obogati.

Konačno razlog manjem broju iseljivanja leži takodje u stegama novog obrambenog zakona.

Razni zli običaji u narodu pomalo se gube uslijed prosvjete i kulturnog napretka.

— Nemaš pridonosi tome osnivanjem analfabetskih tečajeva, a potvrđuje se činjenica da je osnivanje pučkih knjižnica i čitaonica isto tako važan čimac u prosvjeti narodnoj.

Stanje narodnoga gospodarstva u pojedinim granama bilo je u godini 1912. slijedeće:

Patvorenja vin a dolično stavljanje takovih u promet zbita se se god. 1912. u šest slučajeva, te je protiv patvritelja postupano na osnovu zakona.

Patvorenja su bila u opć. Samobor 2. Podvrsi 3. Stupnik 1. — Jedan je slučaj končno rješen.

Voćarstvo kao sporedna grana gospodarstva uspijeva u ovom kraju dosta lijepo, a da su ove godine voćke slabije urodile leži poglaviti razlog u proljetnim mrazovima, uslijed čega su nježnije vrste voća slabije ili nikako ploda donijele.

Napretku voćarstva u okolini Samobor vrlo mnogo pridonosi to, što učitelj vinogradarstva kr. zem. vlađe g. Pavao Cesar imade u Samoboru više rali cjepljnjaka i rasadnjaka, poglavito jabuka te ostalih vrsta uzornih voćaka, čime okolišno žiteljstvo radom i uputom u cjepljnjaku i rasadnjaku prima izravnu uputu o uzgoju voćaka. — Budući da si te voćke može uz minimalnu odštetu nabavljati bučanstvo, doprinosi se time mnogo za napredak voćarstva.

Uz neke škole opštoje cjepljnjaci i rasadnici te j ovi doprinose napretku, ali ne toliko produkcijom koliko odgojem i poukom djece u kultiviranju voćaka.

Dreniranjem poljaka Šikava općine trg. Samobor postigla bi se dobra težadženska vrsta lila. — Imaće moćvarnog lila nema u većoj mjeri.

Natapanja polja i livada na primitivni način nije bilo u ovoj godini u većoj mjeri a razloga, što je bila godina 1912. dosta vježna.

Za umjetno natapanje iz potoka Gradne proveden je očevid u Samoboru; stvar je kod trg. poglavarskog u tečaju.

Osobitu zgodu za natapanje livada i polja imadu zemljoposjednici u mizini potoka Gradnje, kojom zgodom bi se ovi u slučaju potrebe i okoristili mogli napredan, uspješno i plodonosno, da je u njih više mera.

Krčenje i čišćenje livada, polja i poljaka od grmija i korova obavljeno je po općini Podvrsi a Domaslovci, a i po prvićnicima. — U nekim slučajevima posredovala je kr. kotarska oblast upravom pojedinaca, koji su svoja livade i polja zapuštali.

Panici krčeni su većim dijelom već u prijašnjim godinama malone posvema, pa obradjeni tlo pruža znatnu korist gospodarstvu.

Ima još znatan kompleks šikare, koji se radi parice sudjelene gleda vlasništva faktrem ne može.

Onoje ličita naravnima u nekim slučajevima umjetnim gnojivom provodilo se u srednjoj mjeri, budući da se osobito u gorovitim krajevima naravno gnojivo upotrebjavalo za gnojenje vinograda.

(Nastaviti će se.)

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Pedavarstvo slob. i kr. pov. trgovista Samobor.

Br. 510 — 1913.

Samobor, 11. veljače 1913.
Predmet: Zabranu paše blaga na zemaljskim i općinskim cestama.

OGLAS.

Kr. zemaljska vlađa odio za unutrašnje poslove, naredbom svojom od 5. siječnja 1913. broj 64 817 odredila je: na temelju §. 5. i 25. cestovno redarstvenog reda izdanog okružnicom c. i kr. namještiva za Hrvatsku i Slavoniju od 10. prosinca 1855. broj 19.680., da se paša marve po zemaljskim i općinskim cestama i uz ove opšteći grabama, banketima i strunama najstrože imade zabraniti, obzirom nato, što se time silna šteta zem. i općinskim cestama nanoši.

Zatečeno blago na svakoj paši, a kojemu se vlasnik pronaći ne može, ima se po cestarskom osoblju, poljarcima, lugarima, oružništvu i t. d. kao kod ne pojake štete zaplijeniti i predati općinskom poglavarsku na prehranu i čuvanje, dok se vlasnik blaga ne pronadje, zatim da se blago vlasniku povrati i proti njemu propisan postupak radi prekršaja cest. redarstva provede.

Cestari, nadcestari, oružništi, lugari, poljari, te sve zvanice osobe i činovnici dužni su strogo na to paziti, da se blago trojegod vrste po cestama i njezinim dijelovima ne pase i da se svaki slučaj prekršaja te nadrebe smjesta prijavi nadležnoj kr. kotarskoj oblasti. — Sto se ovime poglađuje.

Bilježnik-upravitelj:

U. Z.

Vuković, v. r.

Vozni red na samoborskoj željezniči.

Vozni red od 1. listopada je ovaj:
Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb:

u 6 s 20 č jutrom, 9 s 10 č prije podne. 1 s i 6 s poslije podne.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak:
7 s 45 č, 11. s 30 č prije podne, 2 s 30 č poslije podne i 7 s 30 č uveče.

Samoborec Barite se

„Salvator“ je došao
k „Lovackom rogu“ u Zagreb.

M. Pilaj, svratistar.

4 filtera

Najbolji cigaretni papir sadržajeći je

GOLUB

Jedini hrvatski proizvod.

Dobije se svuda. — Stoje samo 4 filtera.

Prva hrv. tvornica cigaretog papira
u Zagrebu.

4 filtera

4 filtera

OGLAS.

P. n. gosp. dioničari Samoborske Štedionice

učivo se pozivaju na

XL. redovitu glavnu skupštinu

će se održati dne 18. ožujka 1913. u 4 sata posle podne u Štedioničkim prostorijama u Samoboru, Trg Leopolda Salvatora br. 8.

Dnevni red:

1. Izvještaj ravnateljstva o poslovanju u g. 1912.
2. Izvještaj nadzornoga odbora i podijeljenje apsolutorija ravnateljstvu i nadzornom odboru.
3. Razdoba čistoga dobitka.
4. Izbor trojice članova ravnateljstva.
5. Promjena §. 5. društvenih pravila.
6. Eventualija.

Dioničari, koji žele prisustvovati glavnoj skupštini, imaju prema §. 15. društvenih pravila svoje dionice položiti najkasnije do dana na društvenoj blagajni.

U SAMOBORU, 22. veljače 1913.

Ravnateljstvo.

RAZMJERA.

Samoborske Štedionice za godinu 1912.

Novine			Bugovina		
	K	I			
Gotovina	47446	19	Dionička glavnica	100000	—
Vrijednosni papiri	36970	67	Pričvrna zaklada	262147	98
Mjenice	2077925	52	Mirovinska zaklada	92000	—
Hipotečarni zajmovi	83352	40	Štedni uložci	1536364	36
Predajmoveni na vr. papire	2400	—	Uručene mjenice	331369	—
Kuća	110000	—	Prelazne stavke	25466	49
Nemjelitaj	7500	—	Dobitak	42533	95
Datnici	24287	—			
	2389881	78		2389881	78

RACUN DOBITKA I GUBITKA.

Primjeti			Primjeti		
	K	I			
Porez poslovni i od nekretnina	9097	27	Kamati mjenbenih zajmova	167836	71
Povez od kamata uložaka	7409	52	Kamati hipotečarnih zajmova	6701	18
Uprava	28902	43	Kamati predajmova na vr. papire	369	27
Kamati uložaka	74095	17	Kamati vlastitih vr. papira	1000	05
Kamati reeskompta	26211	54	Kamati tekucih računa	314	72
Otpis od vrijednosti kuće	2234	62	Dohodak krče	1157	84
Otpis od vrijednosti namještaja	835	—	Razne providbe	11214	73
Dobitak	42533	95			
	189319	50		189319	50

U SAMOBORU, dne 31. prosinca 1912.

Prom. Ravn. v. r. Štedionice

RAVNATELJSTVO:

M. p. Klopac v. r., predsjednik.
Ivanec v. r. A. Primpac v. r.
R. Šimun v. r.

P. Radovac v. r. P. Čepetko
V. p. Šimunić v. r. P. Černjavić v. r.
W. Šimun v. r.

S knjigama sugseno i u redu pronađeno:

NADZORNJI ODBOR:

D. Horvat v. r.

M. Bošković v. r.

D. Vuković v. r.